

سخنوران ایران در عصر حاضر

جلد اول - نگارش و تألیف محمد اسحاق، معلم زبان و تاریخ ادبیات فارسی در دارالعلوم کلکته - چاپ اول - دهلی ۱۳۰۱ هجری - قطع وزیری ۴۴۰ صفحه متن و ۷ صفحه دیباچه انگلیسی، شامل تراجم و منتخبات اشعار و تصاویر و سی و سه تن از شعرای معاصر ایران با مقدمه‌ای بزبان فارسی بقلم آقای جمال زاده .

درین سالهای آخر در خارج از ایران خاصه در هندوستان تألیف کتابهایی در باب سرایندگان و نویسندگان حاضر ایران بسیار معمول شده، مقدمه این کار جلد چهارم تاریخ ادبیات ایران تألیف ادوارد براون مستشرق انگلیسی بود که در ۱۹۲۴ نه سال پیش از این بزبان انگلیسی رواج یافت و بزرگترین عیب این کتاب آن بود که مؤلف خود را درین کار آگاه نشان نمی دهد و قوه شناختن ادبای حقیقی را از کسانی که خویشان را بوی معروف کرده اند و در محافل خارج از ادبیات شهرتی بخط یافته اند آشکار نمی سازد و حتی خود در موردی اذعان میکند که از اغراض و درستی و دشمنی یکی از معاصران ما قریب خورده است . چندی پس از آن کتاب کوچک سودمند تری بزبان روسی در همین باب بتوسط مستشرق خیبر روسی چاپکین در مسکو انتشار یافت که این عیب بزرگ کتاب ادوارد براون را اصلاح کرد ولی چون حدود کتاب اجازه نمیداد که بیشتر در زمینه تألیف خود توضیح دهد گفتنی های ناگفته در آن تألیف منصفانه بسیارست و پس از آن کتاب حاضر انتشار یافته و کتاب دیگری محقق ارجمند و یکی از بزرگترین دوستداران ایران در هندوستان آقای دینشاه ایرانی در دست تألیف دارد و بزودی آن نیز منتشر خواهد شد . کتاب «سخنوران ایران در عصر حاضر» اساساً نیت پاک را در ایران دوستی بی شایبه مؤلف خود آقای محمد اسحاق را آشکار میکند و اگر بعضی خردها بر آن میگیرم از آن جهت است که مؤلف محترم خود از من خواستار شده است که عقاید خویش را در باب این تألیف بوسیله مطبوعات ایران بنظرش برسانم . اساساً در هر دیاری تا نویسنده و شاعر زنده است اظهار عقیده منصفانه در باب وی بسیار دشوارست زیرا که احیاناً بخواطر شخصی و مراودات روزانه آمیخته می شود و بطریق اولی از جانب کسی که آموزش بسیار با شاعر و نویسنده‌ای نکرده و بکنه افکار و خصال او بر نخورده دشوار تر است زیرا که در یکی دو ملاقات بسا می شود که خوشروئی کسی فریبنده و خشکی و سردی دیگری زنده باشد و یکی چند قطعه از تراوش فکر او قناعت کردن و در تمام آثار وی مطالعه نا کردن مؤلف را گرفتار خطاهائی کند و اگر بدرجه شهرت وی در کوی و برزن متکی